

Gespreksnotitie commissie

Verzoek voor de commissievergadering Samen leven 30 maart 2023

Verzoek van Rick van de Waerdt (SGP), Erna de Wolff – ter Beek (ChristenUnie), Ton Overheid (CDA), Cora van Vliet (EVR) en Arianne Ripmeester (PvdA/GROENLINKS)

Onderwerp

De Gezondheidsmonitor Kinderen 2022 Ridderkerk

Aanleiding

Uit het onderzoek '[Hoe gaat het met de kinderen van Ridderkerk?](#)' blijkt dat 20% van de kinderen te maken heeft met een langdurige ziekte/handicap van een gezinslid (ooit). Daarnaast heeft 24% van de kinderen van 0 t/m 11 jaar te maken met conflicten of ruzies binnen het gezin en 15% van de kinderen heeft de afgelopen tijd een (v)echtscheiding meegemaakt. Ook heeft 19% van de kinderen last van ingrijpende gebeurtenissen. In de conclusie van deze monitor staat dat de behoefte aan deskundige hulp is toegenomen van 10% naar 15%.

In dit kader wordt wat betreft het meemaken van een echtscheiding expliciet verwezen naar het op 27 januari 2022 opgestelde [rapport van het CBS](#), dat – op verzoek van het ministerie van VWS - een rapport uitgebracht heeft waarin beschreven is dat er een duidelijke samenhang is tussen (v)echtscheidingen van ouders en het jeugdzorggebruik bij de kinderen. Deze relatie was al in meer algemene zin bekend. Met dit onderzoek is deze relatie verder uitgediept door enerzijds onderscheid te maken tussen verschillende vormen van jeugdhulp en jeugdbescherming en anderzijds door rekening te houden met het moment van de (v)echtscheiding in relatie tot de jeugdzorg.

In het onderzoek is te lezen dat voor alle vormen van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering geldt dat kinderen van gescheiden ouders oververtegenwoordigd zijn. Vooral bij jeugdhulp met verblijf en bij jeugdbescherming is het aandeel kinderen van gescheiden ouders hoog. Maar ook bij jeugdhulp zonder verblijf is sprake van relatief veel kinderen van gescheiden ouders. Zo is bij jeugdhulp, uitgevoerd door het wijk- of buurtteam, en jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige de hulp relatief vaak geboden aan kinderen van gescheiden ouders.

Doel bespreking beraad

De SGP, ChristenUnie, CDA, EVR en PvdA/GROENLINKS willen met de commissie bespreken hoe de leden tegen bovengenoemde ontwikkelingen aankijken.

Daarnaast vragen we de commissie of zij onze wens delen om de mogelijkheden te laten onderzoeken hoe de gevolgen van ingrijpende gebeurtenissen/(v)echtscheidingen op het welzijn

van kinderen beperkt kunnen worden. Hierbij in ogenschouw genomen dat Ridderkerk bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is aangesloten, en ook via deze weg gekeken zal moeten worden welke nieuwe/extra interventies nodig zijn. Bijvoorbeeld het helpen van kinderen wanneer sprake is van een ingrijpende gebeurtenis/(v)echtscheiding in hun gezin.

Van de portefeuillehouder wordt gevraagd of en hoe aan de wensen van de commissie tegemoet kan worden gekomen, in de vorm van een voorstel, commissiebijeenkomst of andere vervolgactie.

Omschrijving

De partijen hebben in dit kader voor de commissieleden de volgende vragen:

1. Delen de commissieleden de omschrijving en het doel van de gespreksnotitie?
2. Welke wensen, bedenkingen en vragen hebben de andere commissieleden nog meer bij dit onderwerp?

Naar aanleiding van een eerste reactie van de commissieleden hebben de SGP, ChristenUnie, CDA, EVR en PvdA/GROENLINKS in ieder geval de volgende vragen voor de portefeuillehouder, uitgesplitst naar het type ingrijpende gebeurtenissen:

Langdurige ziekte/handicap van een gezinslid

Uit de enquête blijkt dat 20% van de kinderen heeft aangegeven dat er in het gezin sprake is van langdurige ziekte/handicap van een gezinslid. Uit onderzoek blijkt dat deze kinderen een verhoogde kans hebben op psychosomatische klachten.

1. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat deze kinderen in beeld komen en blijven bij de hulpverlening?
2. Welke vorm van begeleiding wordt er aan deze kinderen gegeven?

Conflicten of ruzies binnen het gezin (ooit)

3. Is bekend hoeveel respondenten hebben aangegeven zowel conflicten of ruzies binnen het gezin en echtscheiding te hebben meegemaakt? Zo ja, wat zijn de aantallen?
4. Hoe wordt op dit moment omgegaan met signalen van kinderen die aangeven te maken hebben met conflicten of ruzies binnen het gezin?

(V)echtscheiding meegemaakt

De schattingen lopen uiteen, maar jaarlijks krijgen zo'n 70.000 tot 86.000 thuiswonende jongeren in Nederland te maken met de (v)echtscheiding van hun ouders.

Uit het eerder aangehaalde onderzoek van het CBS wordt een duidelijk verband tussen jeugdhulpgebruik en scheidingsproblematiek gesignaleerd. Er bestaat volgens de onderzoekers een sterke samenhang tussen scheidingen van ouders en jeugdzorggebruik bij de kinderen voor

alle vormen van jeugdzorg. Bij alle vormen van jeugdhulp zonder verblijf zijn kinderen van gescheiden ouders of van ouders die binnen twee jaar gaan scheiden oververtegenwoordigd.

5. Hoe wordt op dit moment omgegaan met signalen van kinderen die (in meerdere opzichten) klem komen te zitten doordat zij te maken hebben met een (v)echtscheiding?
6. In hoeverre geven de hulpverleners die in Ridderkerk werken aan dat zij zich daadwerkelijk voldoende toegerust voelen om goed rekening te houden met deze 'complexe context' van de jeugdige?
7. In hoeverre geven de ouders en de kinderen aan dat de hulpverleners die in Ridderkerk werken voldoende toegerust zijn om hen te ondersteunen.
8. Bij een deel van de 'jeugdhulp' die momenteel wordt ingezet kan volgens de monitor worden afgevraagd of de kern van het probleem niet bij de ouders ligt. Hoe effectief is de inzet op de jeugdige in die gevallen? En als de kern van de problematiek bij de ouders ligt, wie is aan zet om met deze problematiek aan de slag te gaan?
9. Bent u naar aanleiding van deze vraagstellingen van plan nader onderzoek te doen om zodoende tot een meer aansluitende aanpak te komen en hierover het gesprek met de raad te voeren?
10. Is er contact met de scholen waar de Ridderkerkse kinderen onderwijs volgen, om te achterhalen wat de effecten zijn op de cognitieve en emotionele ontwikkelingen?

Last van ingrijpende gebeurtenissen

Van de kinderen geeft 19% aan last te hebben van ingrijpende gebeurtenissen. Kinderen durven vaak niet aan te geven als ze ingrijpende gebeurtenissen meemaken. Als het om de signalering gaat van deze klachten, spelen scholen hierin een cruciale rol.

11. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de scholen de signalen actief oppakken en doorgeven aan de daarvoor bestaande instanties?
12. Is er hierover structureel overleg tussen de gemeente en de scholen?